

Lovtidende A

2018

Udgivet den 27. april 2018

26. april 2018.

Nr. 346.

Bekendtgørelse om erhvervsuddannelsen til frisør

I medfør af § 4, stk. 2, og § 38, stk. 2, i lov om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 282 af 18. april 2018, og § 4, stk. 1 og 2, og § 7, stk. 3, i lov om erhvervsfaglig studentereksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux) m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 927 af 3. juli 2017, som ændret ved lov nr. 142 af 28. februar 2018, og efter bestemmelse fra, samråd med og inddragelse af Frisør- og Kosmetikerfagets Fællesudvalg fastsættes efter bemyndigelse:

Formål og opdeling

§ 1. Erhvervsuddannelsen til frisør har som overordnet formål, at eleverne gennem skoleundervisning og praktikuddannelse opnår viden og færdigheder inden for følgende overordnede kompetenceområder:

- 1) Udføre alle former for klipning, frisering, permanent og hårfarvning og fremstilling af skitser, der viser almindeligt forekommende klippe- og friseringsteknikker på både damer og herrer.
- 2) Anvende tekniske, teoretiske og almene færdigheder, der giver forudsætninger for ved efter- og videreuddannelse at udbygge sine kvalifikationer.
- 3) Forudsætninger for selvstændigt og i samarbejde med andre at løse forskellige brancherelaterede problemstillinger.
- 4) Fagets teori i uddannelsesspecifikke fag og specialefag som kan bidrage til, at eleven opnår kompetencer til at arbejde forsvarligt med fagets produkter, herunder »Det kemiske arbejdsmiljø frisør«.
- 5) Fagets teori i uddannelsesspecifikke fag som kan bidrage til, at eleven opnår kompetence til at forstå faglig engelsk, bogføring og arbejdsmarkedsforhold.

Stk. 2. Uddannelsen afsluttes med specialet frisør, niveau 4 i den danske kvalifikationsramme for livslang læring.

Stk. 3. Uddannelsen udbydes med talentspor.

Stk. 4. Uddannelsen kan gennemføres som eux-forløb. Uddannelsen tilrettelagt som eux-forløb omfatter alle uddannelsens kompetencemål.

Varighed

§ 2. Uddannelsen varer fra 4 år og 6 måneder til 5 år og 6 måneder, inklusive grundforløbet.

Stk. 2. For elever, der skal gennemføre uddannelsen som erhvervsuddannelse for unge varer uddannelsens speciale 3

år og 6 måneder, hvoraf skoleundervisningen udgør 40 uger fordelt på mindst otte skoleperioder.

Stk. 3. For elever, der skal gennemføre uddannelsen som erhvervsuddannelse for voksne (euv-forløb), varer uddannelsens speciale 3 år og 5 måneder, hvoraf skoleundervisningen udgør 35 uger.

Stk. 4. Den i stk. 3 nævnte skoleundervisning opdeles i mindst syv skoleperioder for euv-forløb efter § 66 y, stk. 1, nr. 2, i lov om erhvervsuddannelser.

Stk. 5. Uanset bestemmelserne i stk. 2 og 3 varer uddannelsens hovedforløb for elever i eux-forløb 4 år og 6 måneder, hvoraf skoleundervisningen udgør 80,2 uger fordelt på mindst 4 skoleperioder. Alle skole- og praktikperioder, der ikke er afsluttende, skal have et omfang af ca. et halvt års varighed.

Kompetencer forud for optagelse til skoleundervisning i hovedforløbet

§ 3. For at kunne blive optaget til skoleundervisningen i hovedforløbet skal eleven opfylde betingelserne i stk. 2-7.

Stk. 2. Eleven skal have grundlæggende viden på følgende områder:

- 1) Teori og terminologi til at planlægge og løse arbejdsopgaverne.
- 2) Brancherelevante informationskilder.
- 3) Formernes funktionalitet og stilperioder i faget design.
- 4) Basale farveteknikker.
- 5) Strukturbehandling med tilhørende diagnose og kartotekskort.
- 6) Sikkerhed og miljø i forhold til frisøren og kunden.
- 7) Afsætningsforhold på uddannelsesområdet forskellige markeder, herunder markedsforskelle i købsadfærd og markedsføring.

Stk. 3. Eleven skal have færdigheder i at anvende følgende grundlæggende metoder og redskaber til løsning af enkle opgaver under overholdelsen af relevante forskrifter:

- 1) Tegning af de fire grundlæggende klippeformer med anvendelse af regnetekniske hjælpemidler.
- 2) Integration af klippeformerne i basale klipninger med anvendelse af regnetekniske hjælpemidler, med tilhørende føntørningsteknikker til M/K.
- 3) Basale farveteknikker i faget design med "new generation".
- 4) Anvendelse af fagets traditionelle produkter.

- 5) Strukturbehandlinger med tilhørende diagnose og kartotekskort.
- 6) Farveteknikker og deres designmæssige betydning.
- 7) Hårvask og hovedbundsmassage med tilhørende diagnose.
- 8) Grundlæggende hygiejneprincipper.
- 9) Brancherelevante afsætningsøkonomiske modeller ved udformningen af en markedsføringsplan.

Stk. 4. Eleven skal have kompetence til på grundlæggende niveau at kunne:

- 1) under vejledning forklare og skelne mellem forskellige grundlæggende fagmetoder og deres relevans i konkrete sammenhænge,
- 2) under vejledning forklare og vurdere forskellige grundlæggende fagmetoder i forhold til parametre som miljø, sikkerhed og kvalitet,
- 3) vælge, begrunde og praktisk anvende de faglige arbejdsmetoder, der er mest hensigtsmæssige i en given situation, herunder de fire klippeformer og grundlæggende føntørringsteknikker med anvendelse af regnetekniske hjælpemidler,
- 4) anvende farver til at udtrykke, understøtte eller korrigere deres designmæssige former,
- 5) begrunde valgte arbejdsmetoder i en given arbejdsproces, herunder foreslå ændringer eller andre metoder,
- 6) planlægge, koordinere og udføre en overskuelig arbejdsproces,
- 7) samarbejde med andre om løsning af opgaver,
- 8) anvende innovative og designmæssige metoder i opgaveløsning,
- 9) forklare og anvende eksisterende faglig dokumentation i en praktisk arbejdsproces, fx følge et diagram, anvende statistik, følge en vejledning med udgangspunkt i faget afsætning og andre matematiske termer,
- 10) udarbejde almindelig anvendt faglig dokumentation i faget afsætning såsom arbejdsplan, egenkontrol o.l.,
- 11) dokumentere og formidle egne arbejdsprocesser, metoder og resultater i faget afsætning,
- 12) evaluere egne og andre elevers arbejdsprocesser, metoder og resultater i faget afsætning,
- 13) vurdere forskellige former for faglig dokumentations anvendelighed i forskellige faglige sammenhænge,
- 14) foreslå ændringer til brug af værktøjer, faglige metoder, materialer m.v.,
- 15) anvende faglige udtryk og begreber i forbindelse med det kemiske arbejdsmiljø for frisører,
- 16) anvende korrekte personlige værnemidler, handsker og korrekt udsugning,
- 17) analysere, beskrive og kommunikere faglige forhold, der er relevante i forhold til uddannelsen,
- 18) søge og anvende relevante informationer og procedurebeskrivelser,
- 19) vælge kommunikationsformer og -metoder, der er afpasset modtageren,
- 20) arbejde med segmentering af markedet og fastlæggelse af målgrupper,
- 21) forklare begrebet branding og de elementer, der skal til for at skabe et brand indenfor branchen,

- 22) beskrive og præsentere de grundlæggende serviceydelser og tjenester, som forskellige målgrupper efterspørger,
- 23) indkøbe og bestille varer, herunder formler til beregning af svind og
- 24) udføre farvning af bryn og vipper samt korrektion af bryn med voks og pincet.

Stk. 5. Eleven skal have gennemført følgende grundfag på følgende niveau og med følgende karakter:

- 1) Dansk på E-niveau, bestået.
- 2) Design på E-niveau.
- 3) Afsætning på F-niveau.

Stk. 6. Eleven skal have opnået følgende certifikater eller lignende: Bestået prøven kemisk arbejdsmiljø for frisør.

Stk. 7. Eleven skal have færdigheder i at korrigere for følgende fejl eller afvigelser fra en plan eller en standard:

- 1) Fejl, der fremgår ved udregning ifølge farvestjernen, og korrigeres ved coleration.
- 2) Fejl og afvigelser ved behandlingen, herunder behandling, der skaber allergisk reaktion hos kunden.

Stk. 8. For at kunne blive optaget til skoleundervisningen i eux-hovedforløbet skal eleven ud over kravene i stk. 2-7 have gennemført følgende grundfag:

- 1) Dansk på C-niveau.
- 2) Engelsk på C-niveau.
- 3) Samfundsfag på C-niveau.
- 4) Matematik på C-niveau.
- 5) Design på C-niveau.
- 6) Afsætning på C-niveau.

Stk. 9. For elever, der opnår de i stk. 8 nævnte kompetencer i et grundforløb, skal fagene nævnt i bestemmelsens nr. 1-3 være gennemført i grundforløbets 1. del med varigheder på henholdsvis 2,5 uger, 3 uger og 2,5 uger, og fagene nævnt i nr. 4-6 være gennemført i grundforløbets 2. del med varigheder på henholdsvis 4 uger, 2 uger og 2 uger.

Stk. 10. Er der i stk. 5 fastsat karakterkrav for et eller flere fag, gælder disse krav tilsvarende for eux-elever på det niveau af grundfaget, som eleven skal have for at kunne påbegynde skoleundervisningen i hovedforløbet, jf. stk. 9, uanset en eventuel forskel mellem de pågældende niveauer.

Kompetencer i hovedforløbet

§ 4. Hovedforløbet har følgende kompetencemål:

- 1) Eleven kan foretage kundebetjening herunder, salg og service i praksis og med afsæt i fagene afsætning og erhvervsøkonomi.
- 2) Eleven kan overholde hygiejnekrav i salonen, herunder personlig og arbejdsmæssig hygiejne og håndteringen af kemiske produkter.
- 3) Eleven kan både i praksis og teori anvende de faglige teorier inden for branchen.
- 4) Eleven kan både i praksis og teori anvende alle former for kemiske behandlinger og håndteringen af kemiske produkter.
- 5) Eleven kan både i praksis og teori udføre herreklipping, tilskæring, skægklipping og barbering efter en dybdegående kommunikation med kunden.

- 6) Eleven kan både i praksis og teori udføre dameklipping, dag- og aftenmakeup og manicure efter en dybdegående kommunikation med kunden.
- 7) Eleven kan både i praksis og teori forstå og anvende Pivot Point fagterminologi på engelsk som internationalt fagsprog.
- 8) Eleven kan i praksis anvende innovative og designmæssige kompetencer i brancherelaterede opgaveløsninger.
- 9) Eleven kan teoretisk udføre den lovpligtige daglige bogføring med afsæt i fagene afsætning og erhvervsøkonomi ved opstart af egen virksomhed.
- 10) Eleven kan både i praksis og teori anvende new generation produkter og håndteringen af de anvendte kemiske produkter.
- 11) Eleven kan i praksis foretage påsætning af ekstension/løse hårdele, vejlede og formulere sig om det teoretiske om parykker, samt har kendskab til fremstilling af parykker.
- 12) Eleven kan i praksis udføre alle former for avanceret herre og dame frisuredesign, herunder moderne styling, vandondulation og jernkrølning og håndteringen af de anvendte kemiske produkter.
- 13) Eleven kan i praksis udføre langthårsfrisering, brude- og aftenfrisering og håndteringen af de anvendte kemiske produkter.
- 14) Eleven kan i praksis udføre klippeopgaver inden for dame- og herretrend, herunder teoretisk kemiske coloration- og strukturbehandlinger og håndteringen af de anvendte kemiske produkter.
- 15) Eleven kan både i praksis og teori forholde sig til og kommunikere om branchens nyeste teknologier og trends.
- 16) Eleven kan både i praksis og teori forholde sig til og kommunikere om "Det kemiske arbejdsmiljø frisør".
- 17) Eleven kan både i praksis og teori udføre ergonomisk korrekt håndtering af værktøj.
- 18) Eleven kan arbejde efter Developing Guidelines for the European Hairdressing Social Dialogue Programme på niveau B, som svarer til den europæiske standard for grundlæggende færdigheder inden for frisørfaget.

Stk. 2. I eux-forløb skal følgende fag m.v. gennemføres ud over de i stk. 1 fastsatte mål:

- 1) Dansk på A-niveau fra uddannelsen til teknisk studentereksamen, dog med undervisningstiden 175 timer svarende til 7 uger.
- 2) Engelsk på B-niveau fra uddannelsen til teknisk studentereksamen, dog med undervisningstiden 130 timer svarende til 5,2 uger.
- 3) Erhvervsøkonomi på C-niveau fra valgfagene for de gymnasiale uddannelser eller jf. bekendtgørelse om grundfag, erhvervsfag og erhvervsrettet andetsprog i erhvervsuddannelserne (grund- og erhvervsfagsbekendtgørelsen), dog med undervisningstiden 70 timer svarende til 2,8 uger.

- 4) Design på B-niveau fra uddannelsen til teknisk studentereksamen, dog med undervisningstiden 110 timer svarende til 4,4 uger.
- 5) Afsætning på B-niveau fra uddannelsen til merkantil studentereksamen, dog med undervisningstiden 100 timer svarende til 4 uger.
- 6) Kemi på C-niveau fra hf-enkeltfag eller, jf. bekendtgørelse om grundfag, erhvervsfag og erhvervsrettet andetsprogsdansk i erhvervsuddannelserne (grund- og erhvervsfagsbekendtgørelsen), dog med undervisningstiden 65 timer svarende til 2,6 uger.
- 7) Psykologi på B-niveau, fra valgfagene i de gymnasiale uddannelser, dog med undervisningstiden 180 timer svarende til 7,2 uger.
- 8) Erhvervsområdeprojekt, jf. læreplanen om erhvervsområdet udviklet til brug for tekniske eux-forløb, med undervisningstiden 20 timer og fordybelsestiden 30 timer svarende til 2 uger.
- 9) Valgfag i form af et fag på C-niveau, med undervisningstiden 75 timer svarende til 3 uger samt et løft af niveau i et fag med undervisningstiden 125 timer svarende til 5 uger.

Stk. 3. Skolen skal som minimum udbyde følgende valgfag:

- 1) Organisation på C-niveau.
- 2) It/kommunikation på C-niveau.
- 3) Kemi på B-niveau.
- 4) Matematik på B-niveau.

Stk. 4. Fordybelsestiden fordeles af skolen med passende inddragelse af de principper for fordeling af fordybelsestid, som fremgår af reglerne om de gymnasiale uddannelser. Dele af fordybelsestiden kan afvikles i forbindelse med fag i grundforløbet.

Stk. 5. Samspillet mellem skole og praktikvirksomhed beskrives i uddannelsesordningen, jf. bekendtgørelse om erhvervsuddannelser.

Godskrivning

§ 5. Kriterier for skolens vurdering af, om der er grundlag for obligatorisk godskrivning på baggrund af elevens erhvervs erfaring og tidligere uddannelse er fastsat i bilag 1. Godskrivning skal i øvrigt ske efter reglerne i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser.

Afsluttende prøve og svendepreve

§ 6. Den afsluttende prøve består af en skriftlig og praktisk prøve i den sidste skoleperiode efter § 11 i bekendtgørelse om prøver og eksamen i erhvervsrettede uddannelse og af en svendepreve, som afholdes af det faglige udvalg efter afslutning af den sidste skoleperiode.

Stk. 2. Prøven består af:

- 1) en skriftlig og praktisk prøve i den sidste skoleperiode, som består af en multiple choice delprøve og en praktisk delprøve i uddannelsens fire klassiske skolediscipliner, og
- 2) en svendepreve, som består af praktiske prøver inden for de arbejdsområder, der er tilknyttet de uddannelses-

specifikke fag og specialefag, og indeholder op til ni discipliner.

Stk. 3. Svendepøven, jf. stk. 2, nr. 2, stilles af det faglige udvalg og løses inden for en varighed på op til 16 timer og afvikles på 1-2 arbejdsdage. Det faglige udvalg bestemmer, om disciplinerne til svendepøven skal udføres på elevens egne modeller eller på lodtrækningsmodeller. Lodtrækningsmodellerne kan være øvelseshoveder. Ved svendepøvens begyndelse skal skuemestrene konstatere, om alle modeller er af en sådan kvalitet, at pøven kan gennemføres forsvarligt. I forbindelse med svendepøvedisciplinernes afvikling skal skuemestrene påse, at eleven benytter værnemidlerne i henhold til "Det kemiske arbejdsmiljø frisør". Arbejdet i forbindelse med svendepøven udføres af eleven alene. Hver delpøve i den skriftlige og praktiske pøve, jf. stk. 2, nr. 1, og i svendepøven, jf. stk. 2, nr. 2, skal være bestået. Den endelige svendepøvekarakter fremkommer som et gennemsnit af alle tre delkarakterer.

Stk. 4. For at der kan udstedes skolebevis, skal eleven have bestået grundfagene og de uddannelsesspecifikke fag.

Stk. 5. Ved uddannelsens afslutning udsteder det faglige udvalg et svendebrev til eleven.

§ 7. Afsluttende standpunktskarakterer og pøver i fag på gymnasiealt niveau indgår i eux-bevis efter reglerne herom i

lov om erhvervsfaglig studentereksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux) m.v. og i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser.

Ikrafttrædelse og overgangsbestemmelser

§ 8. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. august 2018.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 333 af 6. april 2017 om erhvervsuddannelsen til frisør ophæves. Bekendtgørelsen finder dog fortsat anvendelse for elever, som er påbegyndt eller overgået til uddannelsen efter bekendtgørelsen.

Stk. 3. Følgende elever, som nævnt i stk. 2, kan i overensstemmelse med overgangsordninger fastsat af skolen i den lokale undervisningsplan overgå til uddannelsen efter denne bekendtgørelse:

- 1) Elever, der skal gennemføre uddannelsen uden eux-forløb som erhvervsuddannelse for unge eller erhvervsuddannelse for voksne efter § 66 y, stk. 1, nr. 3, i lov om erhvervsuddannelser.
- 2) Elever, der skal gennemføre uddannelsen uden eux-forløb som erhvervsuddannelse for voksne efter § 66 y, stk. 1, nr. 1 og 2, i lov om erhvervsuddannelser, som har påbegyndt uddannelsen i perioden 1. januar – 31. juli 2018.

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet, den 26. april 2018

KONSTITUERET DIREKTØR
MARTIN LARSEN

/ Marianne H. Christensen

Bilag 1**Kriterier for godskrivning****1. Kriterier for vurdering af om eleven har 2 års relevant erhvervserfaring^{*)}, jf. § 66 y, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser**

Eleven skal have haft fuldtidsarbejde som frisør, og have været beskæftiget inden for arbejdsområder og funktioner, som indgår i praktikuddannelsen i erhvervsuddannelsen, i mindst 2 år inden for de seneste 5 år.

Eleven skal mindst arbejdet med følgende jobfunktioner:

1. alle former for klipping, frisering, permanent og hårfarvning,
2. selvstændigt og i samarbejde med andre at løse forskellige brancherelaterede problemstillinger, og
3. betjening af kunder på engelsk, bogføring og arbejdsmarkedsforhold.

^{*)} Note:

Elever, der er fyldt 25 år når uddannelsen påbegyndes, og som har mindst 2 års relevant erhvervserfaring skal gennemføre et standardiseret uddannelsesforløb for voksne uden grundforløb og uden praktikuddannelse, men med mulighed for at modtage undervisning i og afslutte fag fra grundforløbet med sigte på at opnå certifikater, som er en forudsætning for overgang til uddannelsens hovedforløb, jf. lovens § 66 y, stk. 1, nr. 1. Det fremgår af § 3, stk. 6, hvilke certifikater og lignende eleven skal have opnået i denne uddannelse.

2. Erhvervserfaring der giver grundlag for godskrivning for alle elever

Relevant erhvervserfaring	Varighed (år)	Afkortning for euv (skoleuger)	Afkortning for eud (skoleuger)	Afkortning for euv (praktik måneder)	Afkortning for eud (praktik måneder)
Erhvervserfaring fra materialistvirksomhed	2	-	-	2	-
Erhvervserfaring med stylistarbejde	2	1	-	6	-
Ufaglært frisør arbejde	2	1	5	-	12
Kosmetolog	2	3	-	9	-
Ufaglært i handelsbranchen	2	-	-	2	-
Erhvervserfaring som receptionist (faglært)	2	-	-	2	-

3. Uddannelse der giver grundlag for godskrivning for alle elever

Uddannelse	Titel	Udd. kode	Afkortning for eud (skoleuger)	Afkortning for euv (skoleuger)	Afkortning for euv (praktik måneder)
------------	-------	--------------	--------------------------------------	-----------------------------------	---

Eud	Receptionist	1710	-	-	2
Eud	Kosmetiker	1790	-	5	12
Eud	Merkantile grundforløb	1036	-	5	-
Eud	Detailhandelsuddannelse med specialer (godskrivning grundfagene dansk og afsætning)	1952	5	5	1
Eud	Eventkoordinator (Godskrivning grundfagene dansk og afsætning)	15	5	5	0,5
AMU	Aktuel klip og frisuredesign, dame Trend Dame/Herre	43410 47589		Samlet 1	-
AMU	Langthårsfrisering	43409		0,6	-
AMU	Parykhåndtering – Parykken som hjælpemiddel	46948		0,6	-